

MĂȚĂRAIE

— “Spew” 1994 —

de Neal Stephenson

Traducerea: Florin Pîtea

Mda, știu că-i plicticos din partea mea să-ți trimit un text de-ăsta simplu, bătrânesc, și sper că n-o să ștergi, pur și simplu, mesajul, fără să-l citești.

Dar ce pot să spun, am terminat engleză principal. Pe video ies ca un trecător înlemnit. Sunt genul de individ care se descurcă numai cu text. Pariez c-o să crezi că e demodat sau așa ceva. Deci, lasă-mă să îi spun toată povestea, începând din locul unde cred că am greșit.

Aș mânca rahat dac-aș zice că nu eram emoționat când mi-au băgat acele, mi-au lipit trozii, mi-au băgat capul în Marele Magnet Rece și au deschis un canal direct de la Mățaraie¹ către sufletul meu nemuritor. Bineînțeles că nu-i spuneau Mățaraie, și nici eu nu-i ziceam așa - în fond, vroiam slujba. Dar cum puteam să nu-i spun așa când Firele sale erau diferite ca șuvițele ce se revărsau însoarte de pe scalpurile suple ale manechinelor din reclamele la șampon împotriva mătreței?

Menționez imaginea asta pentru că a fost prima chestie pe care am văzut-o când au dat drumul la Mățaraie, iar eu nici măcar nu eram gata. Nu că ar putea cineva să se pregătească vreodată pentru temutul Examen de Polisurf. Supraveghetorii au venit să mă ia când au fost ei gata, probabil mi-au luat adresa din cererea aia de angajare care se îngălbenea în dosarele lor infinite, m-au smuls drept dintr-un vis încețoșat de mahmureală cu o linie narativă care o luase razna rău, genul de vis pe care victimele accidentelor probabil îl au în partea din spate a ambulanței. În seara dinainte trăsesem niște vodci în camera de zi, hotărâsem să nu risc urcușul pe scări și mă transformasem încet într-o mumie în timp ce zăceam în comă pe canapeaua noastră din camera de zi - Prima Canapea Construită Vreodată, o canapea tapițată în orlon de culoarea fructelor avocado, care absorbise atâta catran, nicotină și sebum de-a lungul timpului încât acum părțile de la mijlocul pernelor căpătaseră nuanța neagră a pielii de vinilină. Când m-au sculat cu telefonul încheieturile nu mi se puteau mișca, nici ochii nu mi se puteau deschide: a trebuit să dau peste cap la rând patru pahare de 800 cu apă de robinet ca să-mi refac plasma uscată și congelată.

O jumătate de oră mai târziu sunt în Orașul Televiziunii. Un milion de etaje mai jos, sloiuri de gheață cenușiu-gălbuie, ca niște dinți spârți, se macină unele pe altele imediat sub suprafața fluviului Hudson. Am semnat toate documentele de disculpă, iar ei îmi coboară casca Squid² pe cap și fără vreun avertisment POC Mățaraia pornește și prima chestie pe care o văd e o gagică fotomodel care-și scutură capul cu ultra-încetinitorul, părul ei adorabil licărind pentru că are atâtea reflectoare care i se încrucișează pe cap încât e pe cale să ia foc, iar în comentariul vocal vorbește despre faptul că problema mătreței e numai o amintire păcătoasă, jenantă, din adolescență, trecută acum împreună cu coșurile și (dacă mi se permite să umplu spațiile albe) cordeala cu tipi scârboși care n-or să aibă niciodată o

¹Spew.

²Squid - calmar, (lb. engl.) În cazul de față, termenul este un acronim pentru Super Conducting Quantum Interference Detector - Detector de interferențe cuantice cu superconductivitate. (n. trad.)

slujbă cu salariu. Iar eu cred că e drăguță și tot tacâmul, dar îmi trece prin cap că e o chestie tare grețoasă - vreau să zic, gagica asta a recunoscut că în trecut răspândea viscole de fiecare dată când dădea din cap, și uite-o aici, sub opt megawați de lumină cu halogenuri cu filtre de culoare, și știu că ar trebui să mă gândesc cât de multă mățreață s-ar cerne în preajma ei chiar acum dacă n-ar fi renunțat la vechiul ei set de produse pentru întreținerea părului în favoarea...

Clic. Firește, nu mai face clic cu adevărat niciodată, nimeni n-a folosit comutatoare mecanice cam de prin anii '50, dar niște terminale ale Mățaraiei emit un clic sintetizat - au conectat un televizor Sylvania din 1955 într-un studio de înregistrări digitale undeva și-au pus un bătrânel de la azil îmbrăcat într-un maieu să vină clătinându-se până la el și să dea înainte și înapoi între canalul 4 și canalul 5 de câteva ori, l-au plătit și l-au concediat, apoi au comprimat sunetul și l-au înseminat în ROM-urile fundamentale ale terminalelor ca să auzim clicul liniștitor când sărim de la un Cablu la altul. Și chiar asta se întâmplă acum; numai că eu n-am atins o telecomandă, nici măcar n-am o telecomandă, asta fiind tot rostul Polisurfului. Acum e un pălmaș care cântă la banjo, aoleu, este chiar o reluare a emisiunii Hee Haw, refăcută digital, înghețată în limbaj binar pur până la colapsul universului.

Clic. Iar eu rezist impulsului de a spune: „Stați puțin, Hee Haw e spectacolul meu preferat.”

Ei bine, am o mulțime de spectacole preferate. Dar eu și colegii mei de apartament ne uităm întotdeauna la Hee Haw. Însă tot ce apuc sunt două sau trei acorduri din banjo și o imagine a zâmbetului ciudat de prietenos al cântărețului la banjo, iar apoi *clic* e un Buick LeSabre '77 care trece printr-o balustradă în SoCal și explodează într-o sferă de foc înainte ca măcar să fi atins solul, ceea ce e una dintre chestiile mele preferate în privința televiziunii. Mă uit la asta o vreme și tocmai când intru într-o moleșală drăguță provocată de Mățaraie, începe un videoclip rap, puștani albi dintr-o parcare din Clackamas care chiar și-au pus casa mobilă pe suspensii hidraulice ca să poată să se incline și să țopăie prin aer în timp ce cocălarii pun de-un bairam înăuntru. Chiar și santinelele de pe acoperiș se bătaie, trebuie să se bătaie, folosindu-și automatele AK-47 ca pe niște prăjini de jongleri pentru a-și păstra echilibrul. Sub reflectoarele TV, baionetele placate cu crom scânteiază ca niște aparate de fotografiat cu unică întrebuințare la spectacolul dintre reprize pe Orange Bowl.

Și lucrurile merg tot așa. După douăzeci de clicuri pe parcursul testului mi-am lăsat frica în urmă, fac Polisurf ca un zeu încarnat al canapelelor, atenția mea trece ca un laser spațial peste nenumăratele Cabluri ale Mățaraiei, fiecare Cablu un torent, toate cuplate laolaltă pe banda panascopică a fibrei optice ca și când conținutul fiecărei Periferii din America Mărită ar fi fost îndesate în fâlcile unei mașini uriașe de tocat și eliminate sub forma unor șuvițe nesfârșite, nenumărate, de păr îngeresc policrom. După vreo oră am intrat într-o rutină fără ca măcar să știu asta. Fac surfing printre vreo douăzeci de Cabluri. Subconștientul meu este ca un homuncule retardat adormit pe canapeaua creierului meu reptilian, cu degetul mare rătăcind nebunește pe tastatura celei mai mari telecomenzi din

lume. Arată ca un haos, chiar și pentru mine, dar pentru supraveghetori, care-mi priveau toate liniile de poligraf suprapuse pe imaginea video și-mi urmăreau tensiunea arterială și dilatarea pupilei, există un factor straniu de atracție undeva acolo, și dacă este cel care trebuie...

- Felicitări, zice supraveghetorul, iar eu îmi dau seama că aparatul rece, care absoarbe mintea, a fost retras în tavan.

Încă mai sunt concentrat asupra Mățăraiei. Mă aduce la realitate sora medicală, o borfelină care smulge electrozii autocolanți de unică întrebuințare, plini de păr de pe corpul meu.

Deci, după o săptămână încă mă mai întreb cum am căpătat slujba asta: membru al patrului de pe autostrada informațională. Nu-i spunem așa, firește, titlul postului este Revizor de Profile Rangul 1. Dar dacă Mățăraia este o autostradă, imaginează-ți un tânăr cu fălci solide, bine bărbierit, care pândește în umbra unei pasarele aeriene, iar placa ta de înmatriculare se reflectă în bălțile de mercur ale ochelarilor săi în timp ce treci vâjâind pe lângă el. Diferența cheie: nu arestăm niciodată pe nimeni, pur și simplu ne place să privim.

Stăm în nișe în Orașul Televiziunii, cu instalații RV legate în chingi pe capete, grokkând Profilurile oamenilor în Spațiul DemoTainment n-dimensional unde demografia, distracțiile, obiceiurile referitoare la consum și antecedentele de credit se intersectează toate pentru a defini un univers imaginar ciudat care e la fel de sucit și încurcat ca și acele animale făcute din baloane care se ivesc în mod atât de straniu, lipăind și tremurând, din mâinile clovnilor care rătăcesc fără rost prin cartierele turistice ale marilor noastre orașe. Trebuie orientare spațială a-ntâia ca să nu te rătăcești, întoarcem capul, iar Demosfera se mișcă împrejurul nostru; arătăm cu degetul ceva interesant - nucleul galactic distinct format de Profilul vreunui tip - și zburăm către acesta cu viteză superluminică. Ce naiba, zburăm chiar prin mijlocul nucleului, facem tonouri prin declarațiile de dobândă anuală la creditul ipotecar al numitului tip și ne zbenguim prin dosarele lui cu analize urinare. Firește, iluzia RV nu ține pasul cu mișcările noastre chiar cum ar trebui, așa încât celor mai mulți dintre noi li se face rău de-a lungul primelor câteva săptămâni până când învățăm să ne mișcăm capetele încet, ca niște turele de tanc. Poți întotdeauna să-ți dai seama cine e nou-venit după suportul ocularului lipit sub ureche, mirosul puternic de apă de gură și buzele cenușii.

Zburăm prin Demosfera, noi, oamenii de la Divizia de întreținere a Bazelor de Date și, cu toate că Demosfera aparține concernului General Communications Inc., oamenii de rând din lume sunt aceia care-i dau formă - de fiecare dată când un tip surfează pe un canal diferit, Demosfera observă că îl plictisește programul A și-l interesează mai mult, pe moment, programul B. Când cecul cu salariul unui tip este trimis prin intermediul info-autostrăzii, numărul de pe ultimul rând al cecului este introdus în Profilul său, iar dacă apel tip 1-a primit făcând telenaveta știm și despre asta - lungimea pauzelor lui de cafea și mărimea vezicii sale urinare sunt o carte deschisă pentru noi. Când un tip cumpără ceva pe info-autostradă, asta intră în Profilul său, iar dacă se-ntâmplă să fie ceva la care a văzut recent

acolo că se făcea reclamă, numim interesantă chestia asta, și când folosește info-autostrada ca să vorbească la telefon cu prietenii și familia, noi Revizorii de Profile putem să-i navigăm rețeaua socială până la un catralion de repetiții fractale, prietenii prietenilor prietenilor prietenilor lui, ce cumpără și ce privesc și dacă există o corelație.

Deci acum este după un an. Am parcurs mulți megaparseci prin Demosfera, pot să disting un Profil anormal dintr-o ochire și să-mi anunț superiorii. Sunt vag conștient de două lucruri: (1) că testul meu anual de polisurf are rezultate enorme și (2) am o șansă decentă să fiu avansat Revizor de Profile Rangul 2 și să primesc o nișă cu vreo douăzeci și cinci la sută mai mare și cu ceea ce voi alege dintre trei combinații diferite de culori și patru configurații de decor aprobate în prealabil. Dacă arăt niște perseverență, depun niște Efort Suplimentar, desfac picioarele la comandă, s-ar putea ca într-o zi să mi se dea un scaun cu cotiere.

Dar hai să nu ne facem iluzii. Trebui să trec prin testul ăla de Polisurf mai întâi. Și, în mod straniu, sunt emoționat. Sunt emoționat din cauza spectacolului Hee Haw.

De ce s-a îndepărtat subconștientul meu de Hee Haw la surfing? Asta nu mi-a semănat deloc. Și totuși, poate că asta fusese chestia care-mi adusese slujba.

Tulburător gând: mahmureala. Eram într-o dispoziție groaznică, iute la mânie, reacționar, prozaic - pe scurt, insulta temporară la adresa creierului mă transformase într-un candidat ideal pentru slujba asta.

Dar de data asta or să vină și-or să mă pună la test la o oră aleatorie, când o să fiu la lucru. N-am cum să aranjez să fiu mahmur, decât dacă rămân mahmur timp de două săptămâni la rând - greu de aranjat. Sunt un impostor. Curând au să știe; vor urma dezonoarea, sărăcia.

O să-mi pierd slujba - slujba mea salariată cu plan medical și plan stomatologic și chiar cu un plan de pensie. Nici măcar n-am știut ce-i aia pensie până când consilierul pentru beneficii al angajaților nu mi-a vândut pontul, și aproape că n-am mai știut de mine de entuziasm. Timp de câteva săptămâni am fost precum conchistadorul ăla norocos din poezie - vajnicul cum-îl-cheamă tăcut pe-un pisc din Darien - în timp ce contemplam această închipuire dezlănțuită: douăzeci de ani de teren accidentat dinaintea mea conducând către un ocean de Lenevie care se întindea până la marginea luminată de soare a lumii, sau până la capătul speranței mele de viață, indiferent care venea mai întâi.

Așa încât acum sunt speriat de fac pe mine din cauza următorului test Polisurf. Și-apoi, sper.

Comandantul meu de divizie se apropie de mine în Demosferă, un cap uman alienat care poartă o pălărie melon ca emblemă a rangului.

— Urmează-mă, Stark, zice el, trimițând comanda ca pe o flegmă bronșică, și înainte să pot măcar spune „Da, domnule” încerc să mă țin după el, fentând prin Spațiul DemoTainment.

Iar zece minute mai târziu navigam pe o orbită standard împrejurul

Profilului tău.

Și de la distanță medie pare destul de normal. Pot să văd dintr-o privire că ești o femeie albă necăsătorită în vârstă de douăzeci și patru de ani, neo-derizivă cu simpatii post-deziluzioniste, cu veniturile oscilând într-o spirală mortală în jurul liniei sărăciei, cheltuiești pe rimel mai mult decât se cuvine cu adevărat comparativ cu celelalte investiții cosmetice ale tale, care sunt în categoria Modestă Inferioară - aș paria că ești pasionată de vreo marcă exotică - nu ai apendice, grupa 0 pozitiv, HIV-negativă, nu-i telefonezi mamei tale suficient de des, petreci o oră pe zi vorbind cu prietenele tale, preferi telefonul vocal celui video, îți place muzica irlandeză ca și obișnuitul rock inteligent dar primitiv, vâscos dar dansabil pe care cineva ca tine firește că l-ar asculta. Modul în care utilizezi Mățaraia urmează un curs bulimic - obișnuiești să te uiți două zile la rând și apoi nu-i dai drumul o săptămână.

Însă știu că problema nu poate fi atât de simplă, comandantul nu m-ar fi adus aici pentru că era îngrijorat de dezechilibrul rimelului tău, trebuie să fie altceva. Decid să merg la plezneală.

— Doamne, șefu', ceva nu e-n regulă aici, zic, profilul ăsta arată normal - prea normal.

Trucul prinde. Prinde ca un set de anvelope de zăpadă. Capul său fără corp se rotește și se uită fix la mine, un oval video bidimensional în Spațiul DemoTainment.

— Ai văzut asta!? zice.

Acuma am intrat până la gât.

— Doar o bănuială, șefu'.

— Dă-i de capăt, iar pe la sfârșitul săptămânii o să-ți alegi scheme de culoare, zice, apoi o-ntinde ca o rachetă artizanală.

Deci asta e; dacă pun gheara pe o avansare înainte de următorul examen Polisurf, or să fie mult mai iertători dacă, să zicem, mica jigodie de canapea din bulbul meu rahidian alege să se uite la Hee Haw timp de o juma' de oră, sau așa ceva.

De-aici înainte intru în Stare de Pândar deplină, îți pun sub observație Profilul, fac tabără în mijlocul declarațiilor tale pentru impozitul pe venit, dansez ca un păianjen prin Rețeaua ta Telefonică Socială, te urmăresc prin Artera Comercială Virtuală încercând să prevăd ce haine ai de gând să cumperi. Îmi trebuie cam zece minute ca să-mi dau seama că ai tot cumpărat rimel pentru una dintre prietenele tale care a fost concediată de la locul de muncă anul trecut, așa încât asta rezolvă mica ghicitoare. Apoi devin tensionat fiindcă indiferent ce ciudățenie a atras atenția comandantului asupra ta, aceasta pare să nu se mai afle acolo. Aproape ca și când ai ști că te privește cineva.

OK, hai să eliminăm asta: e monstruos. Să fii monstru este un rol pe care cineva trebuie să-l preia pentru ca societatea să rămână liberă și, prin urmare, prosperă (sau e cumva invers?).

Urmăresc un scop mai mare care nu este deloc monstruos. Mă

gândesc la Adderson. Fiecare dintre noi, stând în nișele noastre, se gândește întotdeauna la Adderson, care a început ca Revizor de Profile Rangul 1, exact ca noi, și acum este vicepreședinte la Dynamic Programming de la Dynastic Communications Inc. și câștigă de la opt la nouă cifre pe an, în funcție de șansa de a-și exercita opțiunile de tranzacționare a acțiunilor. Într-o zi, tânărul Adderson verifica un Profil care nu se potrivea cu normele stabilite și, urmând rețeaua de telefonie socială a subiectului, a remarcat un stil de viață: Existențialisti din Treapta Universitatii Superioară care începeau să meargă la biserică. M-ai auzit bine: Adderson a descoperit de unul singur Noua Automulțumire.

Era o nișă neexploată a pieței de proporții cavernoase: ceva mai mult de a suta parte dintr-un procent al populației. La mai puțin de șase ore, Adderson descinsese la locuința-rulotă cu o Echipă de Dezvoltare Rapidă de avocați din domeniul divertismentului și asistenți pentru dezvoltare și lansase noul canal cu cea mai rapidă creștere din câte își croiseră vreodată drum prin împletitura groasă a Mățăraiei.

Îmi închipui că e ceva în privința ta, fetițo, care o să mă transforme în următorul Adderson, iar pe tine în următoarea Emblemă a Mățăraiei - vocea unei generații, sirena de la prora unui canal al Mățăraiei, un canal drept și lustruit conducând direct la inima unei piețe necunoscute și neexploatate până în prezent. Apropo, știu cât de groaznic sună asta.

Așa încât stau până târziu în nișa mea și sap ceva mai adânc, urmându-ți Profilul până în negura timpurilor. Dosarul tău cu împrumuturi are găuri, cum e la modă - dar asta-i marfă, nici chiar Dumnezeu din Noul Testament nu-i atât de iertător ca sistemul de credit pentru consumatori. Ai spart mulți dolari din când în când la atelierul cu licență BodyMod din cartierul tău ca să-ți perforezi pielea („amplificare topologică”) și, o dată, să te tatuezi; un tatuaj de dimensiuni medii #P879 pe sânul stâng. Accesarea bazei de date grafice BodyMod (disponibilă, firește, prin Mățăraie) informează: „(c)1991, Ray Troll din Ketchikan, Alaska”. Propriul sondaj de piață al corporației BodyMod asupra acestei mici nestemate arată că a devenit prima dată populară pe scară largă pe scena muzicală din Seattle.

Deci intriga se complică. Plec din nișa mea. Decid să plec în misiune secretă.

N-ai fi crezut că un Revizor de Profile Gradul 1 ar face chestia asta, este? Dar sunt exact ca tine, sau eram acum un an. Tot ceea ce trebuie să fac este să sap un metru mai în adâncime în sedimentele grămezii mele de rufe murdare, care au devenit metamorfe din cauza căldurii și presiunii prelungite.

În timp ce mă îmbrac îmi trece prin cap că mi-ar prinde bine să fiu supus și eu la niște căldură și presiune prelungite.

Dar nu mă pot gândi la asta, sunt un profesionist, am o treabă de făcut și, cinstit să fiu, m-aș putea lipsi de această intuiție nedorită. Exact asta mi-ar trebui, ca misiunea cea mai importantă din cariera mea să se transforme într-o vânătoare de bijba. Încerc să-mi alung asta din minte, încerc să mă pierd în terminalele de înaltă definiție ale Mățăraiei din vagonul

de metrou, acolo unde obișnuiau să fie reclamele la moteluri pline de gândaci. Se trece de la un Cablu la altul urmând un tipar irațional și mă întreb cine are sarcina să facă surfing pe canale în metrou; poate că asta o să fac pentru a-mi câștiga traiul de azi într-o săptămână.

Chiar înainte ca trenul să oprească în stația ta, terminalul din fața mea, trece la episodul #2489 din Hee Haw. E o scenetă comică. Cântărețul la banjo joacă un rol secundar, stând pe un balot de fân în partea din spate a unei camionete - destul de surprinzător, mestecă un fir de iarbă. Treaba lui este să râdă la glumele răsuflăte, însă nu e decât un cântăreț la banjo, nu un actor, nu știe instrucțiunile de bază, nu se poate abține să se uite la camera de filmat - se uită la mine. Observ pentru prima dată că irișii lui sunt de culori diferite. Îmi ridic gulerul jachetei când cobor din metrou, simțind ochii ăia monstruoși în ceafă.

Am descoperit deja multe lucruri despre infrastructura vieții tale care, probabil, îți erau ascunse și ție, inclusiv poziția ta în lanțul trofic, care este după cum urmează: grupul SRVX este cel mai mare zaibatsu din industria serviciilor. Țștia dețin cinci rețele hoteliere diferite, dintre care Hospicor este a doua ca mărime, dar numai a patra ca profitabilitate. Hotelurile Hospicor sunt aranjate în straturi: la bază avem Catchawink, care sunt compartimente cu monezi pentru oameni în aeroporturi, totul acoperit cu o folie de plastic care se desprinde dintr-o rolă uriașă, ca și când ai dormi într-un prezervativ uriaș, larg. Apoi avem Mom's Sleep Inn, un lanț de moteluri care-și oferă serviciile camionagiilor și vagabonzilor fără locuință; The Family Room, cărora în prezent le iau spuza de pe turtă Holiday Inn; Kensington Place, care-l vizează pe călătorul în interes de afaceri care este cât se poate de important; și Stațiunile Preferate Imperion.

Văd că lucrezi pentru hotelul Kensington Place Columbus Circle, care e prea departe de parc și prea lipsit de priveliște ca să fie un Preferat Imperion, cu toate că e într-o clădire veche foarte drăguță. Deci ești, ca să fiu exact, recepționeră, și lucrezi acolo în schimbul de seară.

Mă apropii de intrarea în hotel la 8:05 p.m., făcând sărituri în lungime peste rezervoare vaste de noroi gri-marونیu și evitându-i pe tinerii care vor să-mi schimbe banii în dolari Hong Kong. Ușierul este prea preocupat cu bătutul unei țigări Camel proaspete pe osul de la încheietura mâinii ca să-mi deschidă ușa, așa încât o deschid eu.

Holul recepției arată puțin ciudat fiindcă nu l-am văzut decât la TV, prin camera aia de luat vederi de-acolo sus, din colț, cu lentila ei distorsionantă pentru unghiuri largi, care transmite direct în Mățaraie, desigur. Timp de o clipă sunt amețit și fac un fel de piruetă beată în mijlocul holului, iar în cele din urmă îmi recapăt stăpânirea de sine și pun colimatorul pe Tine, care stai în picioare îndărătul biroului de recepție cu Evan, colegul tău cu bărbuță de țap, amândoi arătând stângaci (după cum sunt sigur că ai fi prima care s-o afirme) în uniformele voastre bleumarin Kensington Place, care ar fi aproape demne dacă n-ar avea vipuști maro și ecusoane din imitație de alamă cu numele voastre.

Timp de câteva minute lungi stau mai mult sau mai puțin ca un idiot chiar acolo sub candelabrul cel mare, privind cum te ocupi de o amărâtă de

clientă. Sunt prea uluit ca să mă mișc fiindcă ceva mare și greu îmi urcă prin cap. Nu-s sigur exact ce.

Însă îmi dă senzația de Mare I. Și nu mă refer numai la Impulsul sexual, deși e prezent și acesta.

Clienta e pe cale să izbucnească în plâns pentru că frigiderul din camera ei e stricat și ea are un fel de medicament care trebuie ținut la rece, altfel ea n-o să se trezească mâine dimineață.

Nu, e mai rău de-atât, în camera ei nu e nici un fel de frigider.

Evan sugerează ca femeia să lase medicamentul pe partea dinafară a pervazului ferestrei peste noapte. Este un moment neprețuit, îmi vine să ridic un carton mare cu 9,80 scris pe el. Unele dintre Momentele Televizate preferate de mine au fost la televiziunea de supraveghere, momente precum acesta, dar e nevoie de răbdare. Trebuie să aștepți faza. De obicei, la un hotel Kensington Place nu trebuie să aștepți prea mult.

În timp ce v-am privit pe Canalul de Pază pe Evan și pe tine de-a lungul ultimelor câteva zile, am încercat să-mi dau seama dacă voi doi sunteți pe felie. E greu, deoarece camera de luat vederi nu-mi dă semnal audio, trebuie să aflu răspunsul din limbajul corpului. Și după o analiză minuțioasă a reacțiilor instantanee, bănuiesc că ești unul din acele genuri periculoase care în mod inocent transmit mesaje pozitive în limbajul corpului către toată lumea. Genul de fată care ar trebui să aibă pe cineva care să meargă la zece pași în fața ei cu o lumină roșie intermitentă și un clopot care sună. Exact genul meu.

Femeia pleacă val-vârtej, înlăcrimată, miorlăind ceva despre avocați. Rezist pornirii de a aplauda și stau acolo cam un minut, așteptând să fiu întâmpinat. Tu și Evan mă ignorați. Mă apropii de birou. Îmi dreg vocea. Vin până lângă birou și-mi pun geanta pe el chiar acolo și oftez foarte tare. Evan tastează la întâmplare pe calculator și tu ordonezi greșit mii de fișe minuscule pentru avizier, de culoarea bananelor vechi, într-un mic sertar din lemn.

Inspir și deschid gura ca să zic mă scuzați, dar Evan mă întrerupe:

— Clientiiiihhh... tre'i să-i iubești.

Zâmbești cu răutate și-i arunci o mică privire conspirativă cochetă. Nimeni nu s-a uitat la mine încă. Asta e bine. Ți recunosc tehnica de la camera pentru supraveghere: recepționar bun, recepționar rău.

— Rezervare pentru Stark, zic.

— Stark³, spune Evan, și-și învârtte numele prin cap cam un minut, nedorind să înceapă treaba până când nu mi-a deconstruit numele.

— Asta-i cuvântul german pentru „puternic”, corect?

— E cuvântul german pentru „dezbrăcat”⁴, zic.

Evan coboară privirea către ecranul computerului, învins și umil pe

³Schimbul de replici se bazează pe semnificația în engleză a cuvântului stark = gol, despuat, care apare în expresia stark naked - gol puscă. (n. trad.)

moment. Râzi și privești în sus spre mine pentru prima dată. Ce vezi? Vezi un tip care arată destul de mult ca tipii cu care-ți petreci timpul.

Îmi trag mânecile puloverului scămoșat până la coate și-mi așez un antebraț pe birou. Tatuajul iese mult în evidență pe pielea mea de meseriaș într-ale vodcii, iar în partea periferică a câmpului vizual îți disting ochii privind în sus timp de o clipă, observând dreptunghiul negru, țeasta, peștele cu cruce. Apoi mă prefac că mă rușinez, fac un pas îndărăt și-mi trag mâneca în jos din nou - nu vreau să vezi că tatuajul este vechi doar de vreo zi.

— Nici o rezervăție pentru Stark, spune Evan, exact la timp.

Sunt liniștit, mă aștept la asta; ăștia pierd toate rezervările.

— Dar-ar naiba în calculatoarele-astea, zic. Aveți ceva camere goale?

— Doar un apartament. Și câteva camere cu tarif redus, pentru cine vrea să facă economie, spune el, lansând o dublă provocare: am dolarii pentru cel dintâi sau tupeul pentru cele din urmă?

— O să iau una din camerele cu tarif redus, zic.

— S'teți sigur?

— Precis ca HIV-ul.

Evan ridică din umeri, echivalentul recepționarului de hotel pentru emiterea unei dezvinovățiri legale de douăzeci de pagini, și îmboldește calculatorul, care este destul de amabil ca să scuipe o cartelă-cheie, proaspăt imprimată cu un cod aleatoriu. De asemenea, trimite un șuvoi de biți la etaj către încuietorea computerizată de la ușa mea, spunându-i că-s meseriaș, urmează să fiu lăsat înăuntru.

— V-ar plăcea să vă conducă cineva la cameră? zice Evan, uitându-se cu falsă surprindere prin holul recepției, care desigur că e lipsit de hamali.

Reacționez în singurul mod posibil: chicotesc cu un aer sumbru.

— Asta-i bună, Ev! - și-mi iau geanta în spinare.

Singura fereastră a camerei mele are vedere către un horn îngust care, ca mărime și funcție, e undeva între un tunel de aerisire și o ghenă de gunoi. Unele petice din covorul mișos au fuzionat în formațiuni crustă misterioase, iar în colțurile băii fire de păr pubian s-au adunat în ghemotoace cârlionțate. În colț e un robobar, însă ușa poate fi deschisă numai pe jumătate pentru că se lovește de radiator, un model de douăsprezece tone din fier forjat care, întâmplător, o dată sau de două ori pe oră, face un zgomot ca o piatră ce lovește un parbriz. Robobarul este gol în cea mai mare parte, dar strecur un braț în el și smulg un Mai Tai⁴ la cutie, știind că selecția va fi afișată instantaneu pe ecranele calculatoarelor de jos, unde tu și Evan vă veți amuza în trecere pe seama gusturilor mele aiurite.

Da, acum ne supraveghem unul pe altul. Deschid valiza și-mi scot propriul terminal al Mățaraiei din cutie, deconectez aparatul camerei și-l

⁴Mai Tai - cocktail din rom și sucuri de fructe, în care se adaugă bucăți de ananas sau alte fructe și o orhidee, (n. trad.)

pun pe al meu în priză. Apoi încep să deschid ferestre: mai întâi, în stânga sus, tu și Evan într-o imagine alb-negru cu deschidere unghiulară mare. Apoi un episod din Starsky și Hutch pe care mi s-a întâmplat să-l remarc. Părul lui Starsky e foarte mare în episodul ăsta. Iar apoi deschid și o fereastră cu date și o leg la cablul care iese din terminalul tău, acolo jos la birou.

Revizorii de Profile pot face asta pentru că securitatea datelor în Mățaraie e o glumă. A fost făcută în mod intenționat o glumă de către administrația guvernamentală pentru ca ei, și noi, și oricine altcineva cu o carte de credit Radio Shack și o diplomă de școală comercială să poată spiona pe oricine.

Mă întind pe pat și-mi beau cu înghițituri mici execrabilul Mai Tai din cutia lui metalică grea, ruginită, și mă uit la Starsky și Hutch. Din când în când are loc ceva activitate la birou și vă urmăresc pe tine și pe Evan câteva clipe. Când Evan își utilizează terminalul, rânduri de text ASCII mi se derulează în fereastra pentru date. Nu pot să nu observ că atunci când Evan nu trage chiulul în mod activ poate să tasteze în rafale cu o viteză mai mare de două sute de cuvinte pe minut.

De la Starsky și Hutch trec la o reluare L.A. Law și pe urmă la Larry King În Direct. Se difuzează știri locale, apoi apare Dave, și la ora când își prezintă el lista Top Ten, văd activitate la birou.

Este un tânăr domn cu părul crescut mult dincolo de epoleții paltonului său din lână neagră excesiv de supradimensionat. Picioare goale, păroase, apar de sub marginea paltonului și sunt înfipite în basteți vechi, mari și scâmoșiți. Poartă nu o geantă pentru haine, ci o chitară.

Pentru prima dată de-a lungul serii, tu și Evan dați dovadă de o reală ospitalitate. Evan tastează ceva pe calculatorul său și, supraveghind codurile, îmi dau seama că chitaristului îi este dată o cameră.

Camera mea. Nu cea în care sunt, ci aceea în care ar trebui să fiu. Numărul 707. Scot faxul pe care Marie de la Centrul de Rezervări Mondiale Kensington Place mi l-a trimis ieri, doar ca să verific încă o dată.

Firește, chitaristul este înregistrat în camera mea. Nu numai atât - Evan îl înscrie cu numele meu.

Ies pe străzile orașului. Tu și Evan vă prefaceți că nu mă băgați în seamă, dar vă văd cum mă urmăriți cu ochii în timp ce ocolesc ușierul, care e plantat ca un ficus mort dinaintea ieșirii, și împing cu umărul masa inertă a ușii rotitoare. A început să ningă pentru a unsprezecea oară azi. Merg prin metropolă până la Orașul Televiziunii și iau ceva de băut la un bar de acolo, un loc adevărat unde se întâlnesc Revizorii de Profile. Genul de local unde mă mândresc că pot fi văzut. Când mă întorc la hotel, tura s-a schimbat, tu și Evan păreți să fi plecat în viscolul care ia rapid amploare, iar singura persoană de acolo e recepționera de noapte.

Stau acolo timp de vreo zece minute în timp ce ea sfârșește o conversație cam animată, pe subiecte multiple, cu o prietenă din Irlanda.

- Stark, zic, pe când ea închide telefonul. Camera 707. Mi-am lăsat

cartela-cheie în cameră.

Nici măcar nu cere să-mi vadă actele de identitate, pur și simplu îmi face altă cartelă-cheie. Serviciile proaste au farmecul lor, dar trec cu liftul prin dreptul etajului șapte și urc în continuare către propria mea celulă, fiindcă vreau să fac treaba asta cum trebuie.

Mă conectez la Mățăraie. Verific ce se întâmplă în camera 707.

Prima chestie la care mă uit este înregistrarea robobarului. Indiferent cine-i acolo înăuntru, a dat deja gata patru beri și două ape minerale plate. Și un Mai Tai prost.

Presupun că aici sunt un inițiator de modă. O bănuială îmi aterizează cu un bufnet în cortex. Scot o bere din propriul meu robobar și derulez înapoi banda camerei de supraveghere din holul recepției până la miezul nopții.

Tu și Evan îi predați ștafeta fetei irlandeze. Apoi, ca Picard și Riker în drum spre Puntea Zece după o zi lungă de negocieri delicate, vă îndreptați direct către Ascensorul Trei, singurul care pare să fie conectat la curent. Așa încât verific și înregistrarea activității ascensorului - nu ca să fiu monoton sau așa ceva, dar totul e în Mățăraie - și deh-sigur, se pare că tu și Evan v-ați dus drept la etajul șapte. Ești acolo înăuntru, îmi dau seama, cu amicul tău chitarist care poartă pantaloni scurți în mijlocul iernii și bei bere proastă și cocktailuri Mai Tai din robobarul meu.

Urmăresc traficul Mățăraiei către camera 707. Ați făcut niște surfîng la întâmplare ca oricine altcineva, cam ca un preludiu, dar de atunci pur și simplu ați înfulecat gigabyte după gigabyte de date criptate.

Trebuie' să fie mass media; numai mass media ocupă atât de mulți octeți. Vine dintr-o sursă necunoscută, în mod clar nu de la marile noduri centralizate ale Mățăraiei - dar semnalul a fost retransmis până i-a Venit acru, a fost reflectat de sateliți militari indieni, divizat în porțiuni minuscule, deghizat în autorizații pentru cărți de credit, recanalizat prin centrale telefonice manuale din Nigeria, reasamblat în baze de date piratate ale unor companii de asigurare din Olanda. Rezultat: n-o să urmăresc niciodată semnalul înapoi până la sursă, sau surse.

Chestia care-i de zece ori mai ciudată: emiți date. Îi răspunzi Mățăraiei. Ți-ai transformat camera - camera mea - într-o stație de emisie. Din câte îmi dau seama, poți să ai un public pentru transmisie în direct din studio acolo, cu tine.

Toate treburile pe care le emiteți sunt, de asemenea, criptate.

Acu'. Aparatul meu are din construcție niște chestii nașpa pentru spart coduri, echipament de Revizor de Profile, dar toate programele astea pur și simplu rîcoșează din codurile voastre. Voi, flăcăi, sunteți cypherpunks, sau cel puțin cunoașteți câțiva. Folosiți coduri atât de tari încât sunt ilegale. Concluzia: vorbiți cu alți tipi - alți tipi ca voi - care probabil stau pe țeșt în alte camere de hotel Kensington Place în întreaga lume în acest moment.

Totul se leagă. Nu-i de mirare că Kensington Place are servicii atât de legendar de mizerabile. Nu-i de mirare ca e-atât de neprofitabil. Întregul lanț hotelier a fost infiltrat.

Iar ce-i cu adevărat sclipitor este ca toate rahaturile alea ciudate pe care le tragi din Mățăraie, toată pileala pe care o scoți din robobarul meu, or să ajungă atașate la profilul meu, în timp ce tu sfârșești prin a părea supărător de normală.

Într-un fel îmi place. Așa încât investesc încă o juma' de oră din viața mea așteptând un ascensor, cobor cu el până în holul recepției, mă duc până la un magazin non-stop de după colț și cumpăr două pachete de câte șase cutii - un set cu poșirca ieftină și la modă pe care o bei și unul cu marca ta preferată de apă minerală. Îmi dau seama că ești meseriașă, fiindcă apa ta costă mai mult decât berea.

Zece minute mai târziu stau în fața intrării la 707, asudând ca un puștan de liceu într-un smoching de proastă calitate în seara banchetului. După câteva minute, enormul patetism al acestei mici scene începe să mă stânjenească și așa se face că bag un pachet la subsuoară și-mi trec cartela prin fanta ușii. Luminița verde clipește către mine cu un aer știutor. Deschid ușa cu umărul, spunând:

— Am venit acasă, dragă!

Nici un răspuns. Trebuie să-mi croiesc drum printr-un coridor îngust pe lângă baie și debarale înainte să pot vedea camera propriu-zisă. Intru cu ceea ce sper că e un zâmbet ne-monstruos. Stropi fini, umezi și calzi, îmi împoașcă fața. Mi se preling în gură. Sunt savuroși.

Camera are cam un metru pătrat de spațiu liber pe podea, pe care l-ați sporit la unul și jumătate îngrămădind mobila în baie. În mijlocul acestui spațiu este tipul cu chitara, dezbrăcat până la pantalonii lui colorați lungi până la genunchi. Cântă la chitară, dar aceasta nu-i conectată la nimic. Aud niște zdrăngăneli melodioase, dar pleznetul degetelor sale pe corzi, bufnetul bătăturilor pe grif aproape acoperă notele.

Transpiră din greu, cu toate că ferestrele sunt deschise și vântul rece suflă în cameră, storurile fiind acoperite de condens care se scurge și izbindu-se nebunește de rama neetanșă din aluminiu a ferestrei. În timp ce muncește la solo, oftând și mormăind din cauza efortului, iar degetele sale-și croiesc drum din, ce în ce mai sus pe grif, dă din cap încolo și-ncoace și părul îi pleznește de jur împrejur ca un bici, trimițând în toate părțile sudoare. Poartă ochelari de soare negri.

Evan este cocoțat ca o primată arboricolă pe terminalul de Mățăraie al camerei, care e fixat pe perete cam la nivelul capului. Picioarele-i sunt larg depărtate pentru a expune ecranul, pe care se sparg valuri de paraziți vizuali alb-negru. Căldura maternă a tubului cu raze catodice îi pătrunde, presupun, fesele.

În poala lui se află cam cel mai barosan procesor de mass media pe care l-am văzut vreodată și, judecând după cablurile groase care-i țâșnesc din spate, se pare că l-a burdușit cu plăci de extensie mortale. Poartă și el

ochelari de soare negri, exact ca ai chitaristului; dar acum văd că nu sunt ochelari de soare, sunt instalații RV, de fapt unele destul de bune. Evan poartă și o pereche de mănuși de date. Măinile și degetele i se mișcă permanent. Uneori face mișcări de tastare, alteori întinde mâna și apucă lucruri imaginare și le mișcă, uneori întinde degetul arătător și navighează prin spațiul virtual, iar alteori emite rafale într-un fel de limbaj al semnelor.

Tu - tu ești în cea mai mare parte în spațiul aerian de deasupra patului, coborând frecvent, folosind patul ca pe o trambulină și plasă de siguranță. Fiecare fetiță de trei ani care țopăie în mod ilicit în pat probabil că aspiră la nivelul intensității tale. Ai și tu echipamentul RV, ai mănuși de date, ai benzi Velcro împrejurul încheieturilor mâinilor, coatelor, taliei, genunchilor și gleznelor, care-ți urmăresc poziția fiecărei părți a corpului în spațiul tridimensional. În afară de acestea, te-ai dezbrăcat și ai rămas cu pantaloni scurți voluminoși, în carouri, și o brasieră de dimensiuni generoase.

Te dezlănțui. N-am văzut niciodată pe nimeni dansând așa. Ai pisat în picioare cuvertura și pernele până le-ai făcut pilaf. Îți stau în cale, așa încât le arunci cu șuturi răzbunătoare din pat și aterizezi iar, agitându-te atât de tare încât nu-mi vine să cred că încă n-ai zburat din pat. Brasiera ți-e learcă. Gâfâi greu și constant și în sincronizare cu ritmul, pe care nu pot să-l aud, dar pot să-l ghicesc.

Nu mă abțin să privesc. Ai un tatuaj PRĂSEȘTE-TE PÂNĂ MORI. Iar acolo, pe celălalt sân, este altceva. Intru în cameră ca să mă uit mai bine, aspirând un iz enorm de parfum, și sudoare și bere. Al doilea tatuaj e constituit dintr-o inscripție mică, dar clară, bleumarin, precum acelea brodate pe cămășile de bowling, care zice HĂCUIȚI MĂȚĂRAIA.

Nu e prea greu să trasez legăturile. O sârmă încolăcită iese din chitară, traversează podeaua și sare să se conecteze la procesorul nașpa de mass-media al lui Evan. Ai o instalație fără fir legată la talie, iar receptorul este conectat și el la aparatul lui Evan. Și mufa de emisie a lui Evan, pe de altă parte, e conectată direct la mufa din cameră a Mățăraiei.

Mi-e rușine să observ că porțiunea mea de creier cu funcție de Revizor de Profile Rangul 1 se gândește că ședința asta mică și ciudată de mimă are NIȘA NEEXPLOATATĂ A PIETEI - COMANDAȚI ACUM! scris peste tot cu litere groase galbene care pâlpăie.

Chitaristul se adâncește atât de tare în solo încât se lasă nesigur în genunchi și aproape cade. Se apleacă mult pe spate, mușchii abdominali i se adună în noduri, părul ud i se leagănă și adună scame de pe covor în timp ce el își clatină capul încolo și înapoi.

Întregul aranjament este deprimant de familiar: este exact ca-n liceu, când m-am îndrăgostit nebunește de o fată, și cu toate că eram în aceeași cameră cu ea, respirând același aer, împărțind același spațiu, ea nu știa că exist; avea propria rețea de prieteni, distrându-se toți pe o frecvență pe care eu, n-o puteam prinde, existând pe un alt plan pe care eu nu-l puteam nici măcar vedea.

Pe măsura de toaletă e un bilet, mângălit pe hârtia hotelului cu un pix

de hotel cu mina uscată. BINE-AI VENIT, CHAZ, zice. CONECTEAZĂ-TE ȘI VINO SĂ PETRECI CU NOI! după care urmează zece rânduri de chestii gen: A073 49D2 CD01 7813 000F B09B 323A E040, ceea ce evident este o cheie de criptare, scrisă în sistemul hexadecimal iubit de hackeri. Este cheia către planul în care tu și amicii tăi vă aflați în acest moment.

Dar eu nu sunt Chaz.

Deschid sertarul biroului ca să dau la iveală faxul camerei, o caracteristică specială Kensington Place pe care Marie mi-a ridicat-o în slăvi în mod cât se poate de plictisitor. Bag biletul în fax și apăs tasta Copy, îndes copia în buzunar când e gata și las biletul unde l-am găsit. Las cele două pachete cu câte șase cutii pe măsuta de toaletă ca pe un sacrificiu ritual și mă strecor afară din cameră iară să privesc înapoi. Un lift urcă spre mine, P M 2 3 4 5 6 și apoi DING și ușile se deschid, iar din lift iese un tip care nu poate fi decât Chaz, cu mii de fulgi de zăpadă prinși în păr, licărind în lumină ca și când tocmai a ieșit din Tărâmul Zânelor. Are un fel de expresie deosebită pe figură în timp ce iese din ascensor, iar când facem schimb de locuri și eu apăs butonul pentru parter, o recunosc: Chaz e fericit. Mai fericit decât mine.

[Originally published in „Wired” Oct. 1994]